

Загонетке подунавске цивилизације

Немачки научник и лингвиста Харалд Харман, који живи и ради у Финској, јуче је у Прес-центру УНС-а у Београду говорио о своје две књиге „Загонетке подунавске цивилизације” (издање „Академске књиге”) и „Траговима Индоевропљана” (издање „Евробука”, а оба ова наслова објављена су код нас уз подршку Прокредит банке). Харман је затим учествовао на округлом столу „У славу живота, Винча и дунавска цивилизација – златно доба људског рода”, уз проф. др Не-нада Тасића, др Мирослава Лазића, др Владимира Славцхева и др Малгорзату Гребску Кулов.

– Проучавајући Платона прихватио сам становиште да све што утиче на човека треба узети у обзир, да наша знања нису фрагментарна, већ да свака област треба да прихвати достигнућа неке друге, без ограда. Тако настаје органска целина знања, где се при проучавању језика мора бавити историјом, културом, религијом, филозофијом једног народа и поднебља. У складу са тим проучавао сам подунавску цивилизацију – рекао је Харман, предавач на више немачких и јапанских универзитета, члан Истраживачког центра за вишејезичност у Бриселу, потпредседник Института за археомитологију у Калифорнији и директор њеног европског огранка. Аутор је и више монографија из историје културе, археомитологије, историје и еволу-

ције језика, контактне лингвистике и историје религија. Како је још нагласио Харалд Харман, подунавску цивилизацију почео је да проучава подстакнут импулсом да је у винчанско писмо још старије од месопотамског, а у свом делу описао је трговачке путеве, насеља, уметност и занате, митологију древне културе Старе Европе.

Харалд Харман нам у својим делима открива европску цивилизацију која је, према његовим речима, много старија од грчке и која је захваљујући истраживањима у последњих двадесет година попримила јасније обресе. „Подунавска цивилизација, чији су почети у неолиту, и која је процват доживела у бакарном добу, створила је својим наслеђем претпоставке за брз успон грчке културе у првом миленијуму пре Христа”, нагласио је у предговору књиге „Загонетке подунавске цивилизације” професор Харман.

Стара Европа, као простор интеракције, према речима Хармана, састоји се од неколико културних провинција: Винче, (у Србији, Босни, Албанији, на Косову, у јужној Угарској), Каранова (у Бугарској и Македонији), Кукутене (Румунија), Трипоља (Украјина), Тисе и Ленђела (Мађарска), док су регионалне културе биле издељене на више ступњева и више фаза развоја: Турдаш, Хаманцију, Гумелницу, Суворово, Димини, Петрешти, Бутмир.

М. В.